

Warszawa, 2005.01.31

Wykorzystanie technologii informacyjno-telekomunikacyjnych w przedsiębiorstwach i gospodarstwach domowych w 2004 r.

Główny Urząd Statystyczny w okresie od maja do lipca 2004 r. przeprowadził badania pilotażowe¹ wykorzystania technologii informacyjno-telekomunikacyjnych (ICT) w przedsiębiorstwach i gospodarstwach domowych, według metodologii ściśle zharmonizowanej z wymogami Unii Europejskiej.

Badanie wykorzystania ICT w przedsiębiorstwach zostało przeprowadzone w maju 2004 r. na reprezentatywnej próbie ok. 6000 przedsiębiorstw, w których liczba pracujących wynosiła 10 i więcej osób, a prowadzona działalność gospodarcza zaklasyfikowana była wg Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) do następujących sekcji: D – przetwórstwo przemysłowe, F – budownictwo, G – handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów mechanicznych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego, H – hotele i restauracje – badane działy to: 55.1 – hotele, 55.2 – pozostałe obiekty noclegowe turystyki i inne miejsca krótkotrwałego zakwaterowania, I – transport, gospodarka magazynowa i łączność, K – obsługa nieruchomości, wynajem, informatyka, nauka i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, O – pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna – badane działy to: 92.1 – działalność związana z filmem i przemysłem wideo, 92.2 – działalność radiowa i telewizyjna.

Kwestionariusz do badania zawierał zestaw 38 pytań, w większości odnoszących się do stycznia 2004 r., w pozostałych - badanym okresem był 2003 r.

Wyniki tego badania prezentowane są wg sekcji PKD lub klas wielkości przedsiębiorstwa mierzonych liczbą pracujących, tj.:

- przedsiębiorstwa małe – 10-49 osób,
- przedsiębiorstwa średnie – 50-249 osób,
- przedsiębiorstwa duże – 250 i więcej osób.

Opracowanie:**Departament Analiz i Statystyki Regionalnej****Kontakt w sprawach merytorycznych:** Violetta Szymanek tel. (0-22) 608 34 45; e-mail: V.Szymanek@stat.gov.pl**Rozpowszechnianie:****Rzecznik Prasowy Prezesa GUS** tel. (0-22) 608 38 04, 608 31 57, 608 34 91; fax (0-22) 608 38 68, 608 38 86;e-mail: B.Uszko@stat.gov.pl, M.Lukaszewicz@stat.gov.pl**Stanowisko prasowe w CIS** (do bezpośredniego odbioru materiałów prasowych)

czynne w dniach publikowania podstawowych wielkości i wskaźników o godz. 16:00

Internet www.stat.gov.pl

¹ Niniejsze badania zostały przeprowadzone przy finansowej pomocy Unii Europejskiej. Prezentowane wyniki są danymi Głównego Urzędu Statystycznego, a zatem Komisja Europejska nie ponosi odpowiedzialności za zamieszczone poniżej informacje.

Badanie wykorzystania ICT w gospodarstwach domowych i wśród osób indywidualnych zostało przeprowadzone w pierwszej połowie lipca 2004 r. na reprezentatywnej próbie ok. 4000 gospodarstw domowych i ok. 9000 ich członków w wieku 16-74 lata. Badanie było realizowane metodą wywiadu bezpośredniego, w którym udział był dobrowolny.

Wykorzystano w nim dwa rodzaje ankiet zawierających osobne pytania dla gospodarstw domowych i osób indywidualnych. Badanym okresem był drugi kwartał 2004 r. lub ostatnie 12 miesięcy poprzedzających badanie, tj. okres od lipca 2003 r. do czerwca 2004 r.

Wyniki badania dotyczące gospodarstw domowych prezentowane są w następujących przekrojach:

- typ gospodarstwa domowego w zależności od składu osobowego rodziny,
- grupy dochodowe wydzielone w oparciu o przeciętny miesięczny dochód gospodarstwa domowego,
- lokalizacja gospodarstwa domowego - miasto lub wieś.

Rezultaty badania dotyczące osób indywidualnych są prezentowane wg wieku, płci i poziomu wykształcenia.

Opracowane na podstawie badań wykorzystania ICT w przedsiębiorstwach i gospodarstwach domowych dane zestawione zostały wg priorytetów programu eEurope+ (program przyjęty w 2001 r. przez 10 krajów kandydujących wówczas do Unii Europejskiej, jako odpowiednik planu eEurope dla państw członkowskich) obejmujących:

1. Tworzenie podstaw społeczeństwa informacyjnego.
2. Szybki i bezpieczny Internet.
3. Inwestowanie w umiejętności.
4. Stymulowanie korzystania z Internetu.

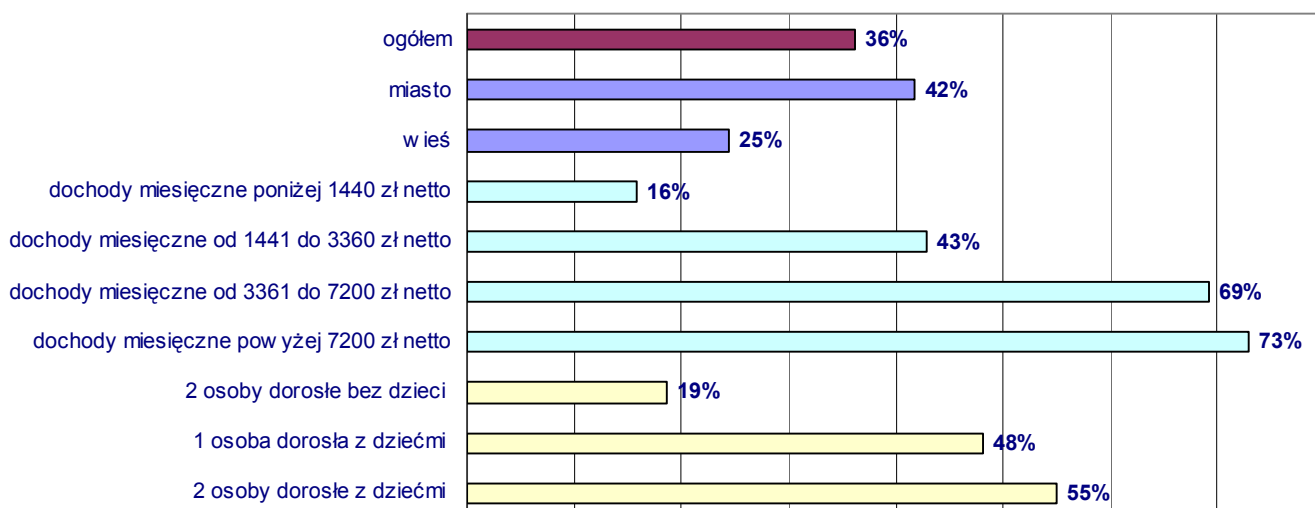
1. Tworzenie podstaw społeczeństwa informacyjnego

1.1. Wykorzystanie komputerów i dostęp do Internetu w gospodarstwach domowych

W lipcu 2004 r. komputer osobisty posiadało **36%** wszystkich gospodarstw domowych w Polsce, przy czym odsetek ten był znacząco wyższy w mieście (**42%**) niż na wsi (**25%**). Stopień wyposażenia w komputery był znacznie zróżnicowany i zależał m.in. od wysokości dochodów. Ponad **73%** gospodarstw o przeciętnych miesięcznych dochodach netto przekraczających 7200 zł posiadało komputer. Gospodarstwa o dochodach w przedziale 1441-3360 zł i poniżej 1440 zł miesięcznie były wyposażone w komputery znacznie rzadziej – odpowiednio **43%** i **16%**.

Posiadaniu komputera przez gospodarstwo domowe bardzo mocno sprzyjała obecność dzieci. Ponad **55%** rodzin składających się z dwóch osób dorosłych i co najmniej jednego dziecka oraz niewiele mniej, bo **48%** rodzin złożonych z jednej osoby dorosłej z dziećmi na utrzymaniu - posiadały komputery. Dla porównania tylko w **19%** gospodarstw składających się z dwóch osób dorosłych bez dzieci odnotowano obecność tych urządzeń.

Wykres 1. Gospodarstwa domowe wyposażone w komputer osobisty w podziale na rodzaj miejsca zamieszkania, miesięczny dochód netto oraz typ gospodarstwa domowego (lipiec 2004 r.)

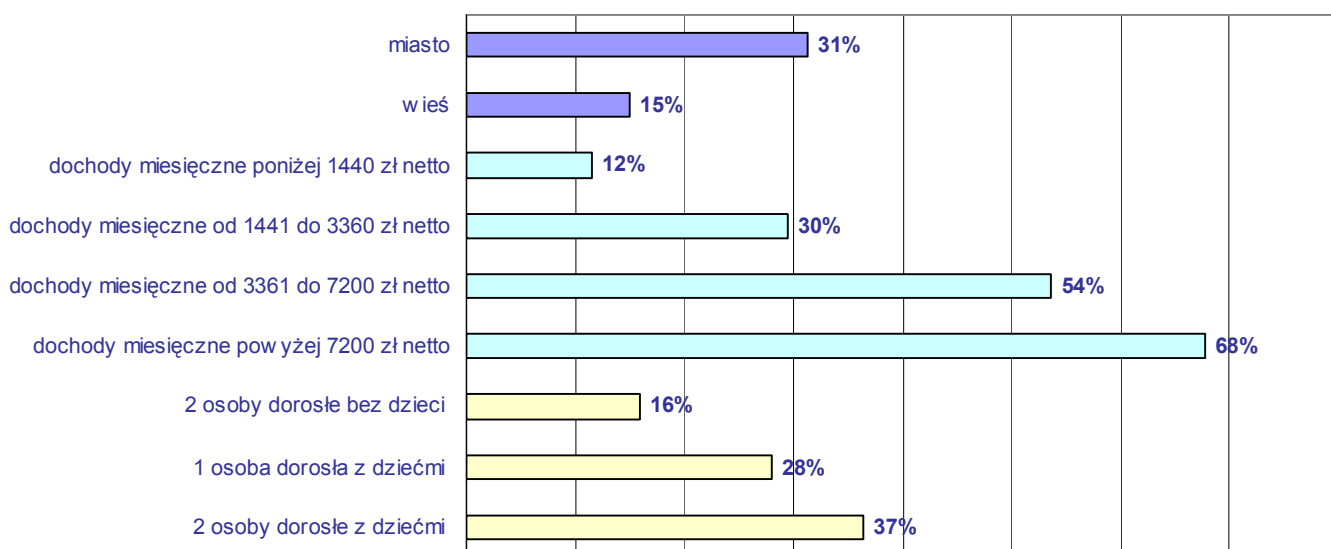

W lipcu 2004 r. techniczne możliwości dostępu do Internetu w domu miało **26%** wszystkich gospodarstw domowych w Polsce (niezależnie od tego, czy ich członkowie korzystali z nich, czy nie). Na terenach miejskich odsetek ten wynosił **31%**, a na wsi **15%**.

Pośród gospodarstw o dochodach poniżej 1440 zł miesięcznie tylko **12%** posiadało możliwości dostępu do Internetu. Odsetek ten był ponad dwa razy większy i wynosił **30%** dla grupy o dochodach między 1441 a 3360 zł. Wśród gospodarstw z przedziału dochodowego 3361-7200 zł miesięcznie dostęp do sieci posiadało **54%**. W grupie gospodarstw o najwyższych dochodach (ponad 7200 zł) odsetek ten wyniósł **68%**.

Także w tym przypadku obecność dzieci w rodzinie była istotnym czynnikiem sprzyjającym posiadaniu dostępu do Internetu w domu – **37%** gospodarstw domowych składających się z dwóch osób dorosłych i **28%** złożonych z jednej osoby dorosłej z dziećmi na utrzymaniu miało taką możliwość, a dla dwuosobowych gospodarstw bez dzieci odsetek ten wynosi tylko **16%**.

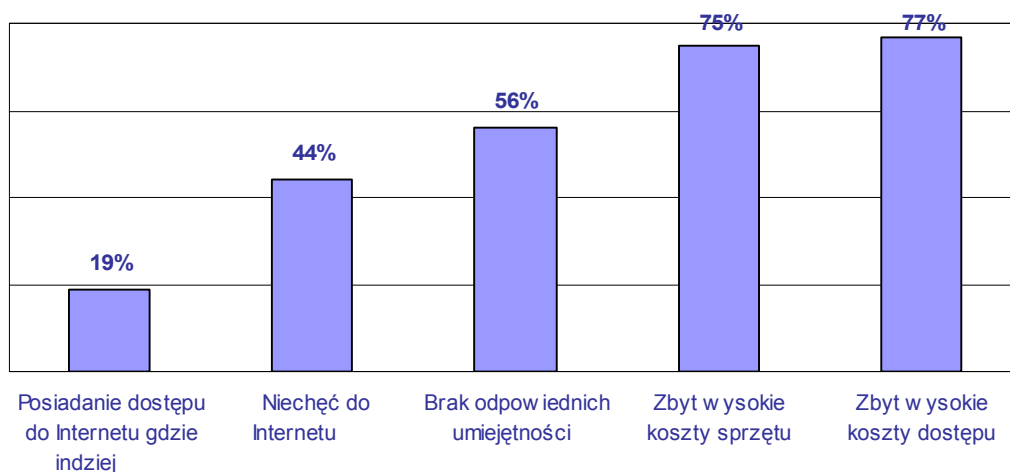
Wykres 2. Gospodarstwa domowe z dostępem do Internetu w podziale wg klasy miejsca zamieszkania, grup dochodowych i typu gospodarstwa domowego (lipiec 2004 r.)

Spośród siedmiu możliwości, najważniejszymi przyczynami nieposiadania dostępu do Internetu w domu wymienianymi przez członków gospodarstw domowych w wieku 16-74 lata były: zbyt wysokie koszty zarówno dostępu (np. opłaty telefoniczne) – **77%**, jak i sprzętu – **75%**, brak niezbędnych umiejętności – **56%**, brak potrzeby korzystania z Internetu – **44%**. Z Internetu w domu nie korzystało **19%** respondentów, ponieważ miało dostęp do tej sieci w innym miejscu.

Podawane powody braku dostępu do Internetu występowały w różnych proporcjach w zależności od wieku. Wraz z wiekiem respondentów rósł odsetek odpowiedzi „brak potrzebnych umiejętności” jako powód nieposiadania dostępu do Internetu w domu. Osoby w przedziale wiekowym 16-24 lata i posiadające wyższe wykształcenie w ogóle nie wybierały tej odpowiedzi, podczas gdy wskazało na nią **40%** respondentów z najwyższej grupy wiekowej (55-74 lata). Dla osób ze średnim wykształceniem proporcje te wyglądały następująco: **22%** (16-24 lata) i **72%** (55-74 lata).

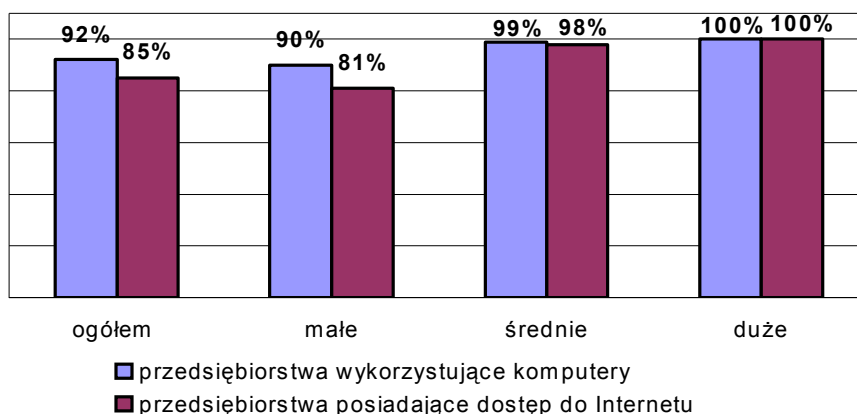
Wykres 3. Główne powody nieposiadania dostępu do Internetu w domu (lipiec 2004 r.)

1.2. Wykorzystanie komputerów i dostęp do Internetu w przedsiębiorstwach

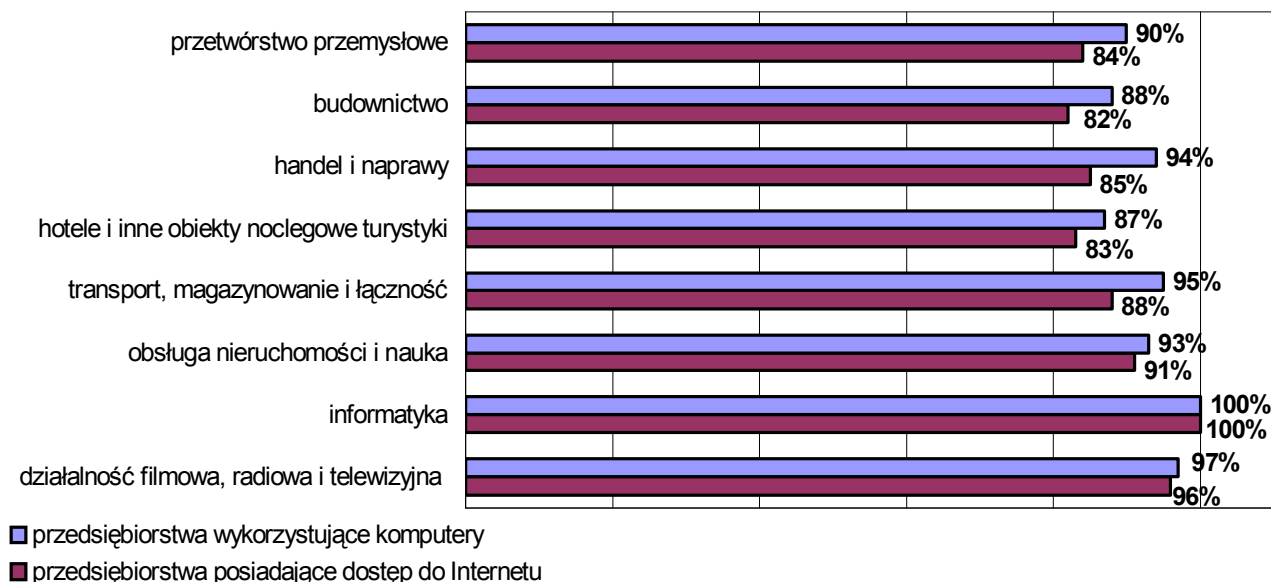
W styczniu 2004 r. wykorzystywało komputery **92%** zbadanych przedsiębiorstw, a **85%** posiadało dostęp do Internetu. Praktycznie wszystkie duże przedsiębiorstwa (z liczbą pracujących wynoszącą 250 osób i więcej) wykorzystywały komputery i miały dostęp do Internetu. Niemal wszystkie (**99%**) przedsiębiorstwa średnie (z liczbą pracujących wynoszącą od 50 do 249 osób) były wyposażone w komputery, a **98%** z nich posiadało dostęp do Internetu.

Wykres 4. Przedsiębiorstwa wykorzystujące komputery i posiadające dostęp do Internetu według wielkości (styczeń 2004 r.)

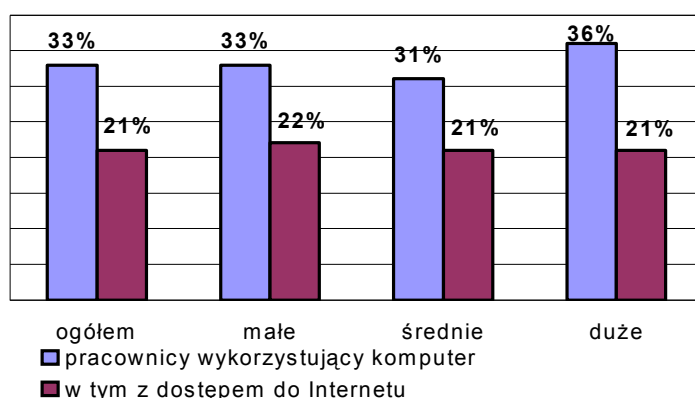
Wśród zbadanych przedsiębiorstw w dziale „Informatyka” (zgodnie z klasyfikacją PKD) **100%** wykorzystywało komputery i miało dostęp do Internetu. W grupach „Działalność filmowa, radiowa i telewizyjna” - odpowiednio **97%** i **96%**. Najniższy odsetek odnotowano wśród przedsiębiorstw z sekcji „Budownictwo” - **88%** wykorzystywało komputery, a **82%** posiadało dostęp do Internetu oraz w sekcji „Hotele i inne obiekty noclegowe turystyki” - odpowiednio **87%** i **83%**.

Wykres 5. Przedsiębiorstwa wykorzystujące komputery i posiadające dostęp do Internetu wg rodzaju działalności (styczeń 2004)

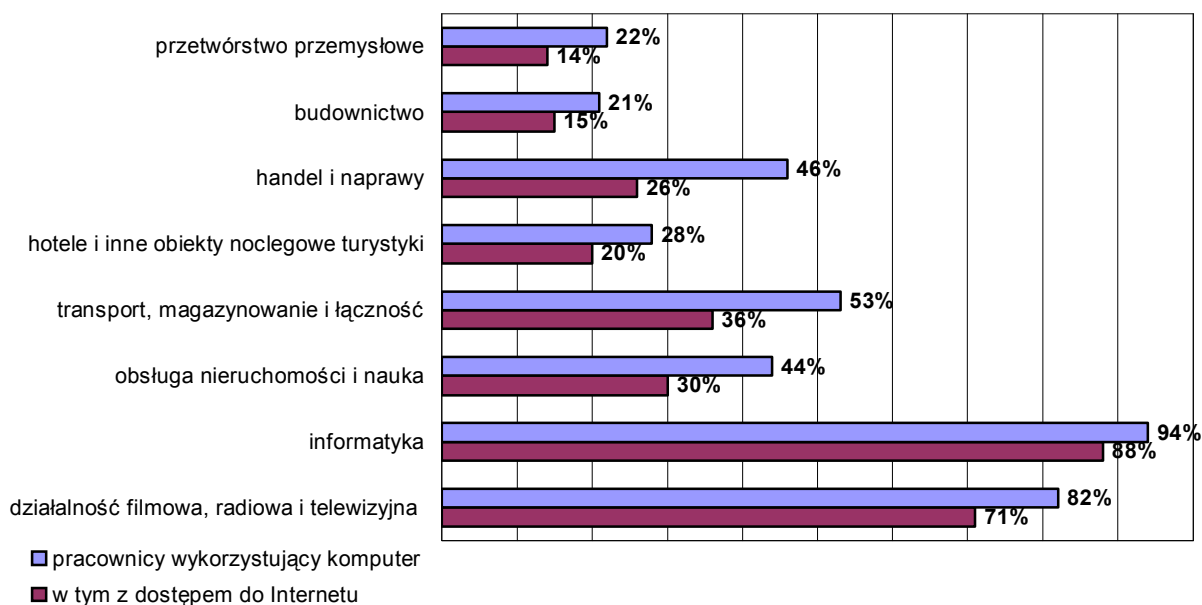
W styczniu 2004 r. w badanych przedsiębiorstwach wykorzystywało komputer przynajmniej raz w tygodniu **33%** pracujących, w tym **21%** korzystało z komputera z dostępem do Internetu. Najwięcej, bo **36%** pracujących wykorzystujących komputer, odnotowano w przedsiębiorstwach dużych.

Wykres 6. Odsetek osób pracujących wykorzystujących komputer w tym z dostępem do Internetu według wielkości (styczeń 2004 r.)

Największy odsetek osób pracujących i wykorzystujących w swojej pracy komputery, w tym z dostępem do Internetu zaobserwowano wśród przedsiębiorstw zaklasyfikowanych wg PKD do działu „Informatyka” - odpowiednio **94%** i **88%**, najniższy natomiast w sekcjach „Przetwórstwo przemysłowe” - **22%** i **14%** oraz „Budownictwo” - **21%** i **15%**.

Wykres 7. Odsetek pracowników wykorzystujących w pracy komputer w tym z dostępem do Internetu według rodzaju działalności (w styczniu 2004r.)

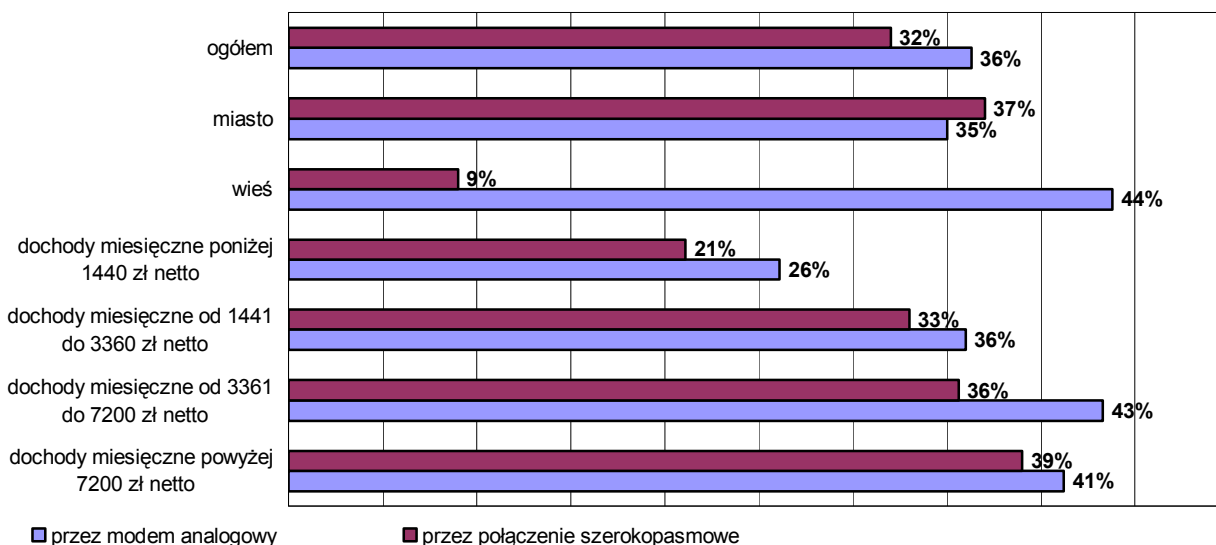

2. Szybki i bezpieczny Internet

2.1. Dostęp szerokopasmowy do Internetu wśród gospodarstw domowych

Prawie jedna trzecia gospodarstw domowych (**32%**) mających techniczne możliwości dostępu do Internetu w połowie 2004 r. wykorzystywała łącza szerokopasmowe (pozwalające na przesyłanie danych z prędkością przekraczającą 128kb/s), a **36%** korzystało z modemu analogowego. Dostęp szerokopasmowy był znacznie bardziej rozpowszechniony w miastach (**37%**) niż na wsi (**9%**). W gospodarstwach domowych o dochodach netto przekraczających 7200 zł miesięcznie **39%** gospodarstw miało łącza szerokopasmowe, podczas gdy **21%** gospodarstw o dochodach poniżej 1440 zł miesięcznie korzystało z szybkich form dostępu do Internetu.

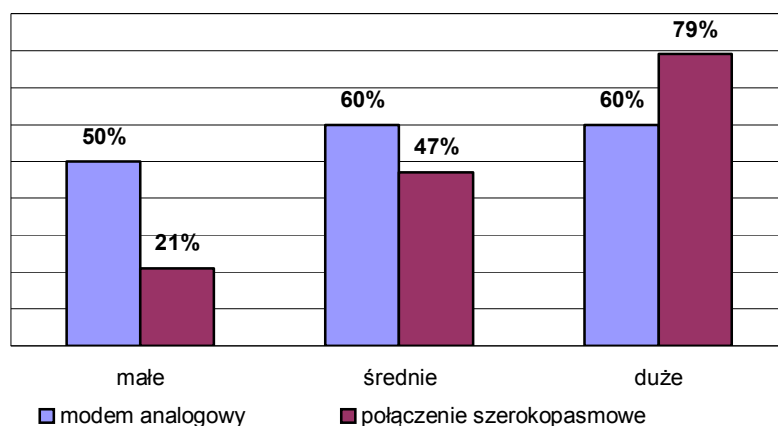
Wykres 8. Rodzaj połączenia z Internetem w zależności od miejsca zamieszkania i dochodów gospodarstw domowych (lipiec 2004)

2.2. Dostęp szerokopasmowy w przedsiębiorstwach korzystających z Internetu

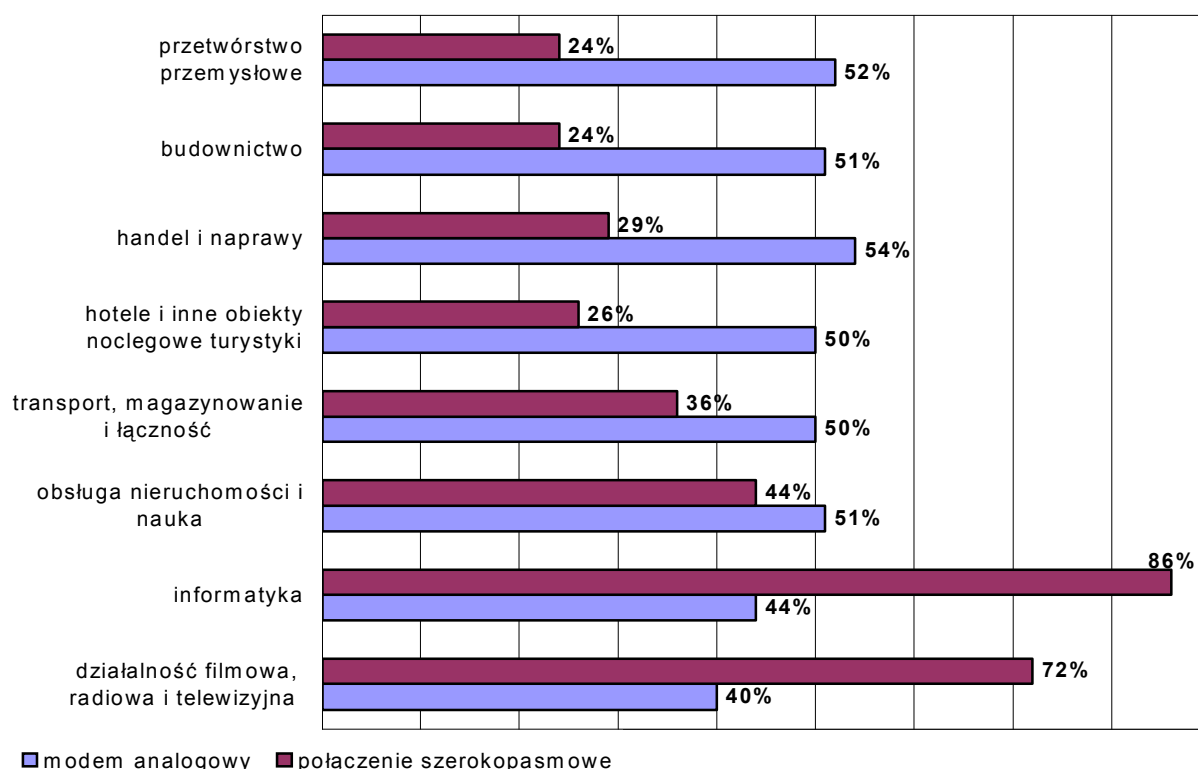
Wśród dużych przedsiębiorstw, które zadeklarowały posiadanie dostępu do Internetu **79%** dysponuje dostępem szerokopasmowym, a **60%** przez modem analogowy. W przedsiębiorstwach średnich **47%** dysponowało połączeniem szerokopasmowym, a **60%** łączyło się z Internetem przez modem analogowy. W przedsiębiorstwach małych tylko **21%** deklarowało szerokopasmowy dostęp do Internetu, a **50%** miało dostęp poprzez modem analogowy.

Wykres 9. Szerokopasmowy dostęp do Internetu w przedsiębiorstwach wg wielkości (styczeń 2004 r.)

Odnotowano duże zróżnicowanie pod względem posiadania połączenia szerokopasmowego z Internetem wśród przedsiębiorstw zaklasyfikowanych do poszczególnych rodzajów działalności wg PKD. W styczniu 2004 r. w dziale "Informatyka" **86%** przedsiębiorstw korzystających z Internetu posiadało dostęp szerokopasmowy, podczas gdy w sekcjach „Przetwórstwo przemysłowe” i „Budownictwo” tylko **24%** przedsiębiorstw dysponowało tym rodzajem dostępu. W pozostałych rodzajach działalności odsetek przedsiębiorstw posiadających szerokopasmowy dostęp do Internetu kształtował się między **26%** a **72%**.

Wykres 10. Szerokopasmowy dostęp do Internetu w przedsiębiorstwach wg rodzaju działalności (styczeń 2004 r.)

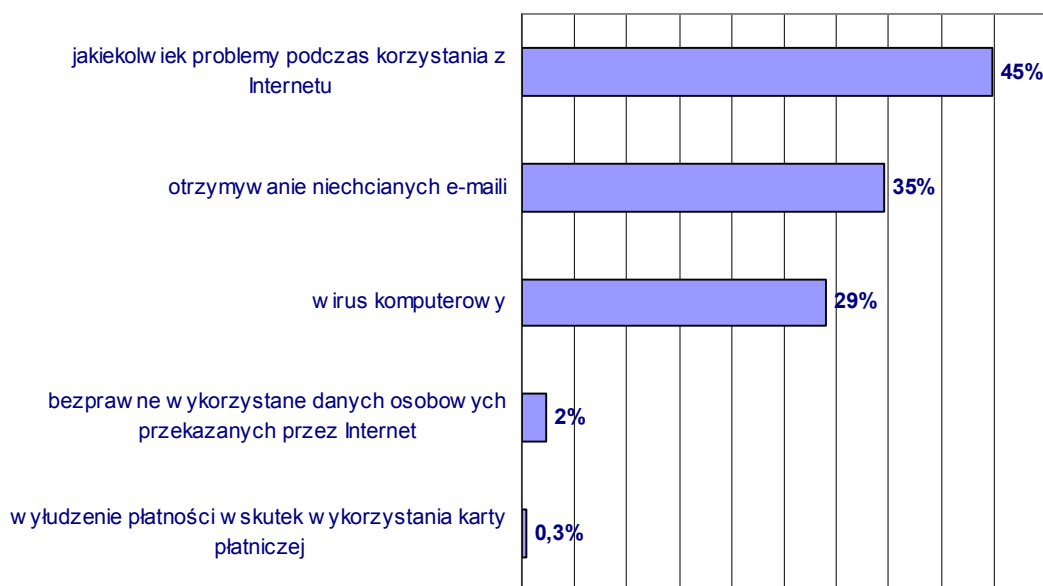

2.3. Problemy osób indywidualnych związane z bezpieczeństwem sieci

W okresie od lipca 2003 r. do czerwca 2004 r. problemy związane z bezpieczeństwem sieci napotkało **45%** osób korzystających z Internetu. Najczęściej było to otrzymywanie niechcianych wiadomości e-mail (spam) lub ataki wirusów komputerowych powodujących stratę danych i czasu. Problemy te dotknęły odpowiednio **35%** i **29%** respondentów. Nielegalnego wykorzystania swoich danych osobowych wysłanych przez tą sieć doświadczyło **2%** internautów, a **0,3%** padło ofiarą wyłudzenia płatności na skutek wykorzystania karty płatniczej.

Wykres 11. Problemy związane z bezpieczeństwem korzystania z Internetu

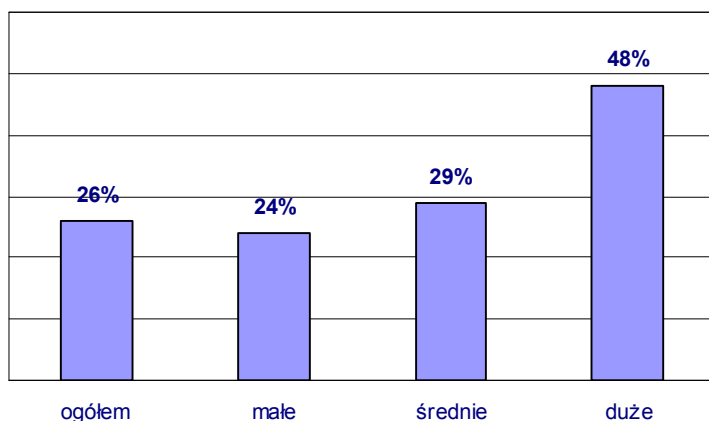
(Odsetek osób korzystających z Internetu w ciągu ostatnich 12 miesięcy; lipiec 2004 r.)

2.4. Problemy związane z bezpieczeństwem sieci w przedsiębiorstwach

Problemy z utrzymaniem bezpieczeństwa sieci lub danych w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie zgłosiło **26%** przedsiębiorstw posiadających dostęp do Internetu, w tym **48%** przedsiębiorstw dużych, **29%** średnich i **24%** małych.

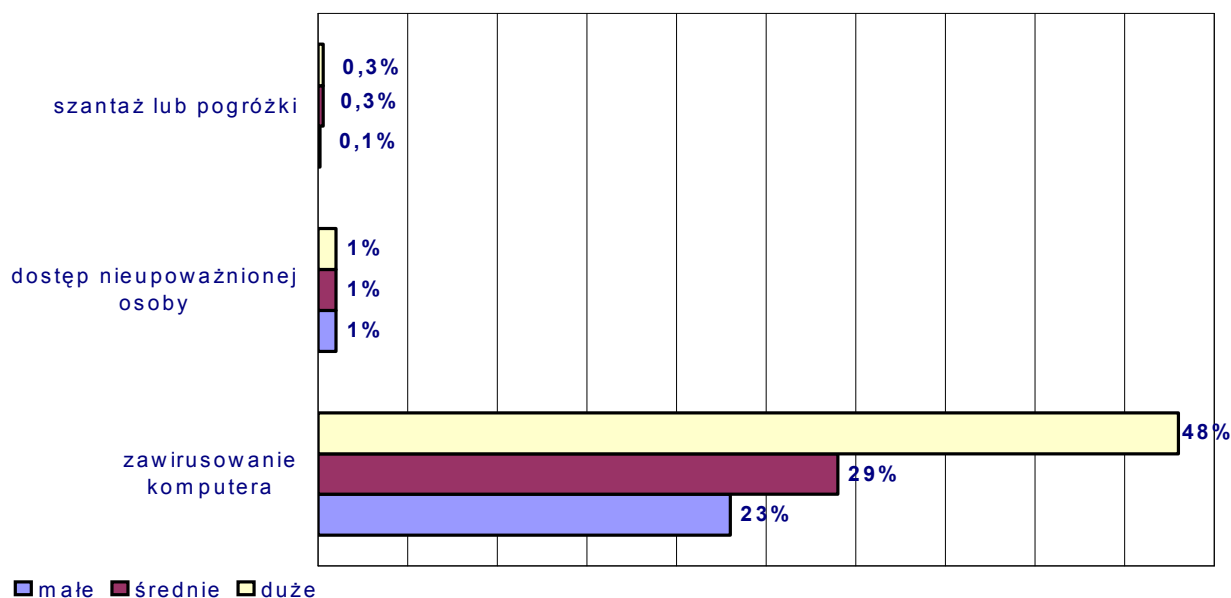
Wykres 12. Odsetek przedsiębiorstw mających problemy związane z utrzymaniem bezpieczeństwa sieci lub danych w ciągu ostatnich 12 miesięcy (według wielkości; maj 2004 r.)

Przedsiębiorstwom posiadającym dostęp do Internetu najbardziej utrudniało pracę zainfekowanie komputerów powodujące utratę danych lub stratę czasu - zetknęło się z tym **48%** dużych, **29%** średnich oraz **23%** przedsiębiorstw małych. Dostęp osoby nieupoważnionej do komputerowych syste-

mów lub danych przedsiębiorstwa zgłosił **1%** przedsiębiorstw we wszystkich badanych klasach wielkości. Szantaż lub pogróżki związane z zagrożeniem bezpieczeństwa danych lub oprogramowania stosowanego w przedsiębiorstwach odnotowało **0,3%** dużych i średnich oraz **0,1%** przedsiębiorstw małych.

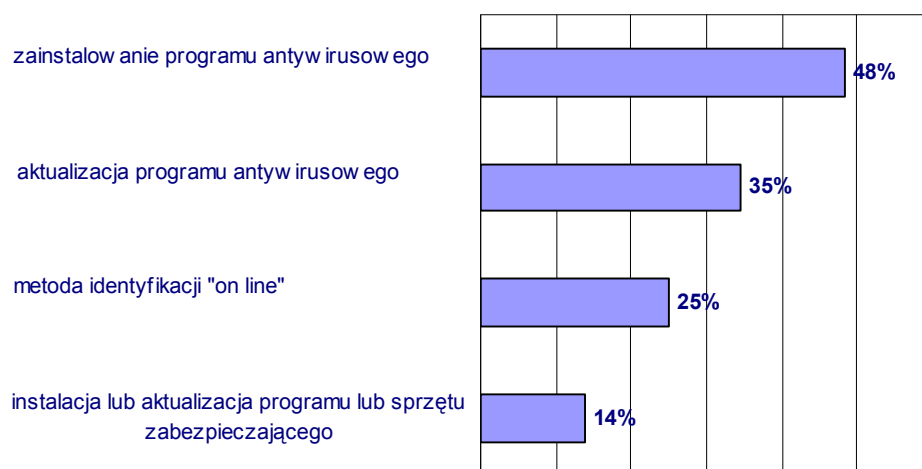
Wykres 13. Rodzaje problemów dotyczących bezpieczeństwa sieci i danych napotkanych przez przedsiębiorstwa z dostępem do Internetu w ciągu ostatnich 12 miesięcy (według wielkości; maj 2004 r.)

2.5. Środki ostrożności stosowane przez osoby indywidualne przy korzystaniu z Internetu

Najczęściej stosowanymi środkami ostrożności przy korzystaniu z Internetu były: zainstalowanie programu antywirusowego lub jego aktualizacja (także automatyczna) – zadeklarowało je odpowiednio **48%** i **35%** internautów. Co czwarty użytkownik Internetu stosował metody identyfikacji on-line, takie jak podanie PIN-u, hasła oraz podpis elektroniczny, a **14%** zainstalowało lub uaktualniało specjalny sprzęt lub oprogramowanie zabezpieczające np. firewall.

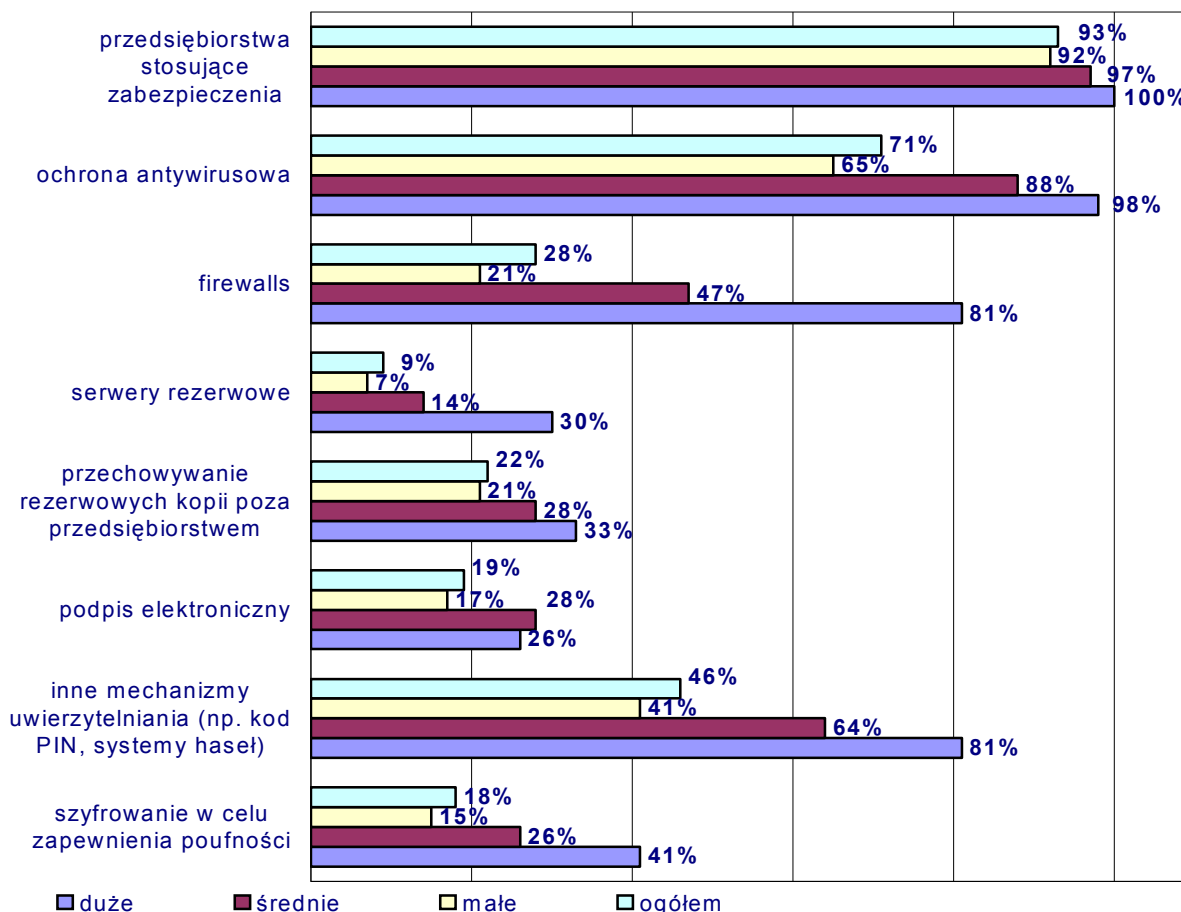
Wykres 14. Środki ostrożności podejmowane przez internautów w drugim kwartale 2004 r.

2.6. Rodzaje zabezpieczeń informatycznych stosowanych przez przedsiębiorstwa

W styczniu 2004 r. zabezpieczenia chroniące swoje zasoby informatyczne stosowało **93%** przedsiębiorstw z dostępem do Internetu, z tego **100%** przedsiębiorstw dużych, **97%** przedsiębiorstw średnich i **92%** małych. Najczęściej stosowanym zabezpieczeniem była ochrona antywirusowa (**71%** przedsiębiorstw). Mechanizmy uwierzytelniania, takie jak kod PIN i systemy haseł używało **46%** przedsiębiorstw. Kolejnym ważnym zabezpieczeniem były systemy zaporowe (firewall), które stosowało **81%** przedsiębiorstw dużych, **47%** średnich i **21%** małych.

Wykres 15. Rodzaje zabezpieczeń stosowanych przez przedsiębiorstwa z dostępem do Internetu według wielkości (styczeń 2004 r.)

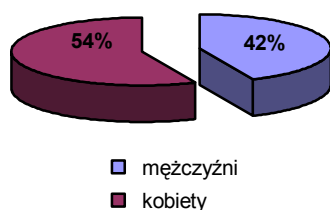

3. Inwestowanie w ludzi i rozwój kompetencji informatycznych

3.1. Uczestnictwo osób indywidualnych w kursach komputerowych.

Pośród osób w wieku 16-74 lata, które korzystały z komputera **54%** kobiet i **42%** mężczyzn brało udział w kursach komputerowych.

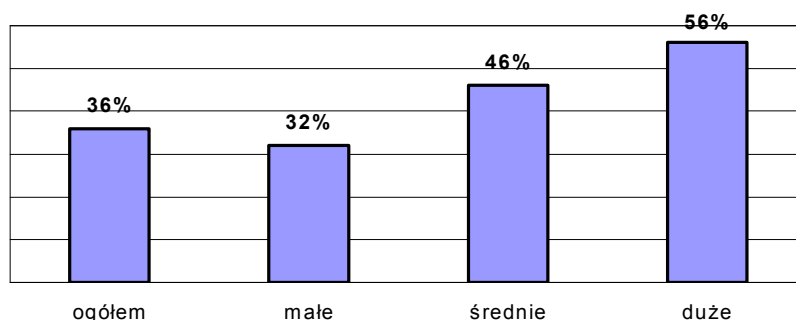
Wykres 16. Odsetek osób, które uczestniczyły w szkoleniach komputerowych wg płci (lipiec 2004 r.)

3.2. Przedsiębiorstwa wykorzystujące Internet w celach szkoleniowych

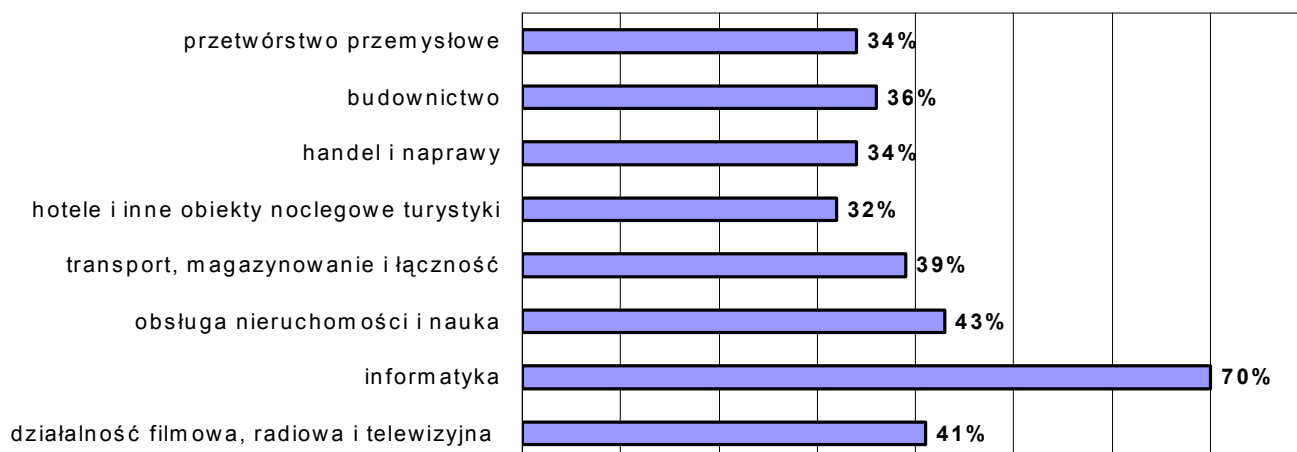
W styczniu 2004 r. wykorzystywało Internet w celach szkoleniowych i edukacyjnych **36%** przedsiębiorstw, z tego **56%** dużych, **46%** średnich i **32%** małych.

Wykres 17. Przedsiębiorstwa wykorzystujące Internet w celach szkoleniowych według wielkości (styczeń 2004 r.)

Najwięcej przedsiębiorstw wykorzystujących Internet w celach szkoleniowych odnotowano w dziale „Informatyka” – **70%**, natomiast najmniej w grupach „Hotele i inne obiekty noclegowe turystyki” – **32%**. W pozostałych rodzajach działalności odsetek ten kształtował się pomiędzy **34%** a **43%**.

Wykres 18. Przedsiębiorstwa wykorzystujące Internet w celach szkoleniowych według rodzaju działalności (styczeń 2004 r.)

3.3. Umiejętności informatyczne osób indywidualnych

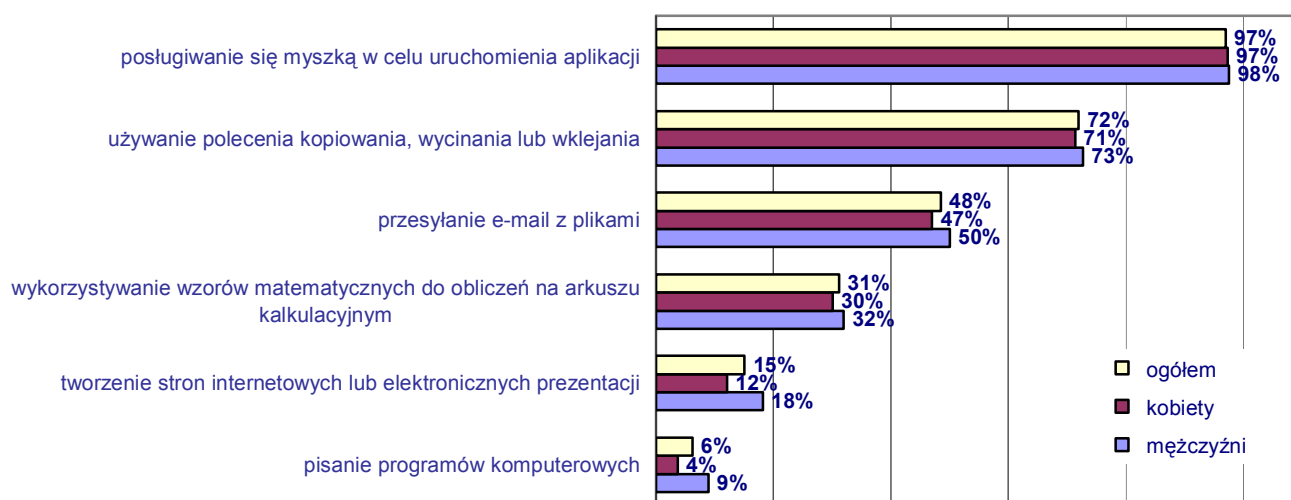
Prawie wszyscy (**98%** mężczyzn i **97%** kobiet) korzystający z komputerów w ciągu 12-u miesięcy poprzedzających badanie używali myszki do uruchamiania aplikacji, a niemal trzy czwarte (odpowiednio **73%** i **71%**) potrafiło kopiować, przenosić lub wklejać pliki, foldery lub fragmenty dokumentów.

Z drugiej natomiast strony **49%** całej populacji Polski w wieku 16-74 nigdy nie korzystało z komputera, a **63%** nie miało żadnych doświadczeń związanych z Internetem.

Spośród osób, które używały komputera, **48%** przesyłało wiadomości e-mail z załączonym plikiem, **31%** używało formuł matematycznych do obliczeń w arkuszu kalkulacyjnym, a **15%** tworzyło strony internetowe lub prezentacje elektroniczne. Najrzadziej deklarowano umiejętność pisania programów komputerowych z wykorzystaniem specjalistycznego języka programowania – potrafiło to robić **6%** osób, które korzystały z komputera. Odsetek ten wynosił dla mężczyzn **9%**, a dla kobiet **4%**.

Wykres 19. Umiejętności obsługi komputerów wg płci

(Odsetek osób korzystających z komputera w ciągu ostatnich 12 miesięcy; lipiec 2004 r.)

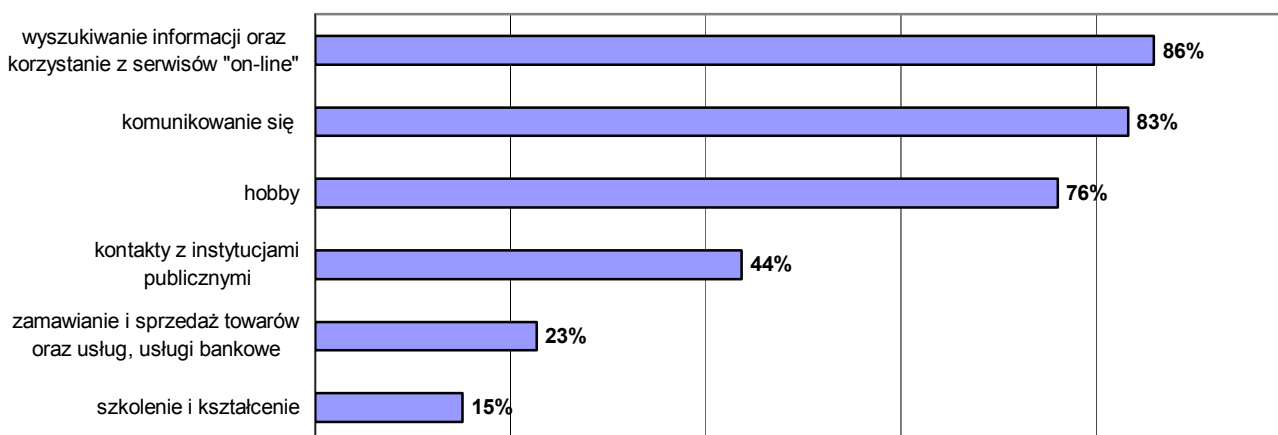

4. Stymulowanie korzystania z Internetu

4.1. Cele wykorzystania Internetu przez osoby indywidualne

Osoby korzystające z Internetu w celach prywatnych przede wszystkim poszukiwały informacji i korzystały z serwisów on-line (**86%**) oraz używały sieci do komunikowania się (**83%**).

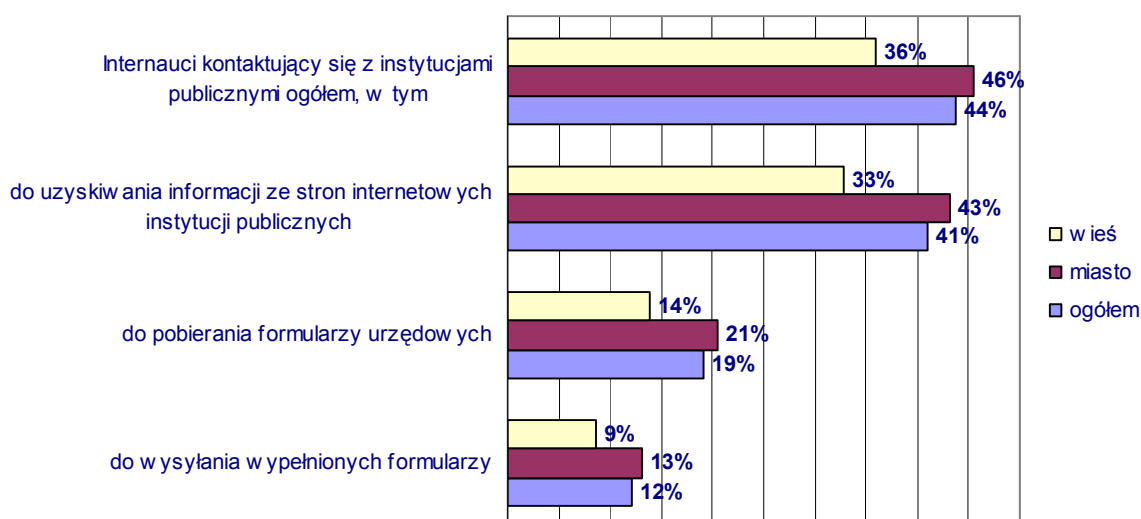
Wykres 20. Osoby używające Internetu w sprawach prywatnych w ciągu ostatnich 3 miesięcy według celu korzystania (lipiec 2004)

4.2. Wykorzystywanie Internetu przez osoby indywidualne do kontaktowania się z administracją publiczną

Osoby, które kontaktowały się z władzami publicznymi za pośrednictwem Internetu w drugim kwartale 2004 r. najczęściej poszukiwały informacji na stronach internetowych instytucji publicznych (41%). Znacznie mniej respondentów pobierało formularze urzędowe z Internetu (19%) lub korzystało z możliwości wysłania wypełnionych formularzy (12%).

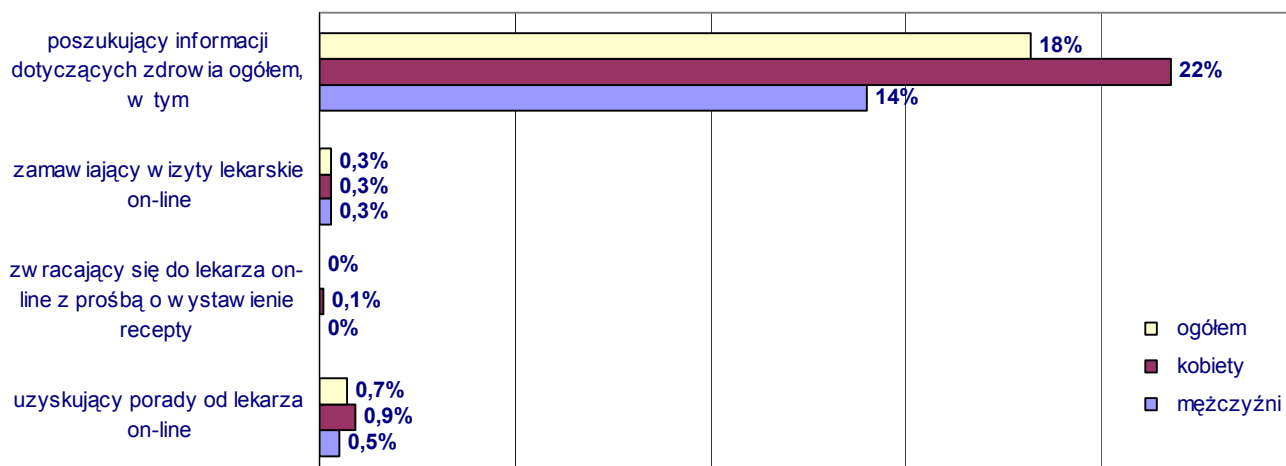
Wykres 21. Osoby używające Internetu w ciągu ostatnich 3 miesięcy do kontaktów z administracją publiczną według miejsca zamieszkania
(lipiec 2004 r.)

4.3. Korzystanie osób indywidualnych z Internetu w sprawach dotyczących zdrowia

Prawie jedna piąta wszystkich osób (18%), które korzystały z Internetu w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie, poszukiwała w sieci informacji dotyczących zdrowia, żywienia, profilaktyki itp. na swój użytek lub dla swoich bliskich (wskaźnik ten nie obejmuje pracowników służby zdrowia). Zdecydowanie częściej takich informacji poszukiwały kobiety (22%) niż mężczyźni (14%). Bardzo rzadko internauci korzystali z usług związanych z ochroną zdrowia, takich jak zamawianie wizyt lekarskich lub uzyskanie on-line porady od lekarza – odsetek takich osób nie przekracza 1%.

Wykres 22. Osoby używające Internetu w sprawach dotyczących zdrowia w ciągu 12 miesięcy (lipiec 2004)

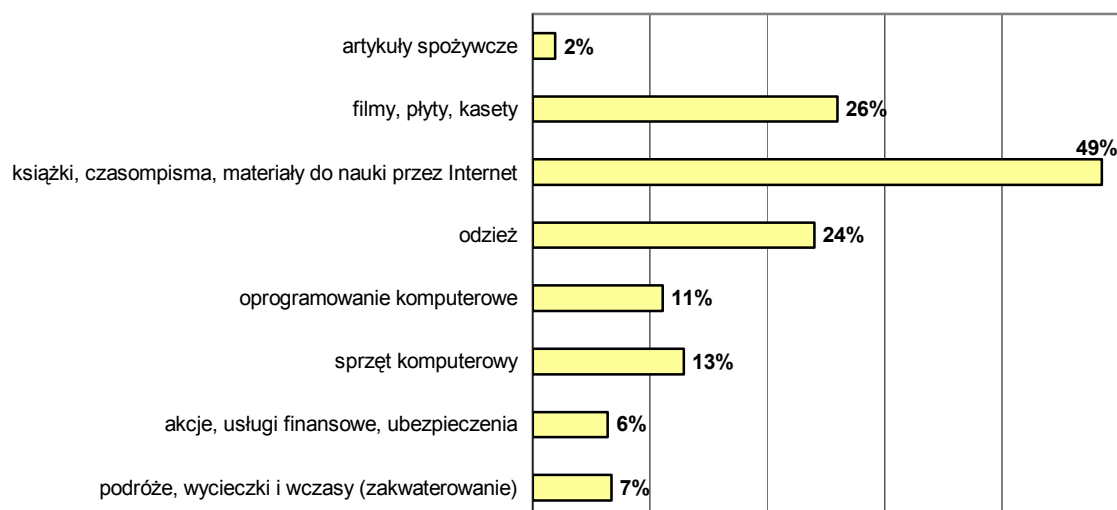

4.4. Zakupy przez Internet

4.4.1 Osoby indywidualne dokonujące zakupów przez Internet

Spośród osób korzystających z Internetu w ciągu 12-u miesięcy poprzedzających badanie **14%** zamawiało za pomocą tej sieci towary lub usługi na użytek prywatny. Najczęściej kupowano w ten sposób książki, czasopisma lub materiały do nauki przez Internet (**49%** wszystkich zakupów). Stosunkowo często zamawiano w Internecie filmy lub muzykę (na różnych nośnikach) – **26%**, odzież – **24%** oraz sprzęt i oprogramowanie komputerowe – odpowiednio **13%** i **11%**. Usługi turystyczne i finansowe cieszyły się mniejszym powodzeniem - zamawiało je odpowiednio **7%** i **6%** internautów kupujących w sieci. Bardzo rzadko przedmiotem detalicznego e-handlu były artykuły spożywcze (**2%**).

Wykres 23. Rodzaje produktów zamawianych przez Internet w ciągu 12 miesięcy (lipiec 2004)

Osoby, które miały dostęp do Internetu, lecz nie dokonywały za jego pośrednictwem zakupów w okresie od lipca 2003 r. do czerwca 2004 r., najczęściej jako powód zgłaszały, że wolały dokonywać zakupów osobiście (**87%**) lub nie miały takiej potrzeby (**83%**). Spośród nich **44%** było przyzwyczajonych do kupowania w zwykłych sklepach lub wykazywało lojalność w stosunku do sprzedawców, a **39%** nie darzyło zaufaniem sprzedaży internetowej – obawiały się, czy otrzymają zamówione towary lub czy będą mogły je zwrócić i odzyskać pieniądze, gdyby nie spełniały ich oczekiwań.

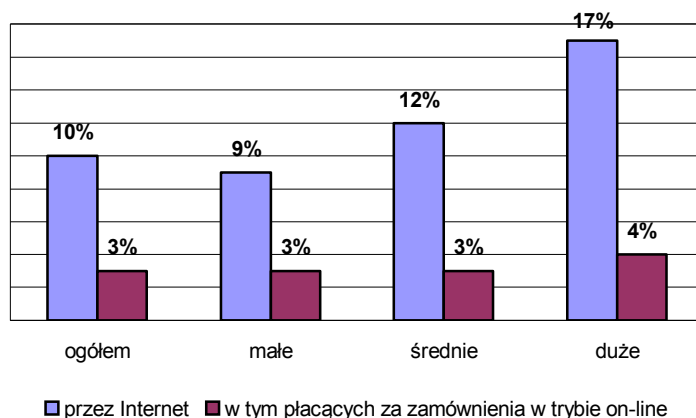
Wykres 24. Przyczyny niekorzystania z handlu elektronicznego przez osoby indywidualne z dostępem do Internetu (lipiec 2004)

4.4.2 Przedsiębiorstwa dokonujące zakupów przez Internet

W 2003 r. zamówienia na towary i usługi (nie licząc zamówień składanych pocztą elektroniczną) składało **10%** wszystkich przedsiębiorstw. Wśród przedsiębiorstw według klasy wielkości największy odsetek złożonych zamówień (**17%**) miały przedsiębiorstwa duże, w tym **4%** zapłaciło, za te zamówienia w trybie on-line. W pozostałych klasach, **12%** średnich i **9%** małych - przedsiębiorstw składało zamówienia przez Internet, przy czym w obu tych grupach, **3%** płaciło za zamówienia w trybie on-line.

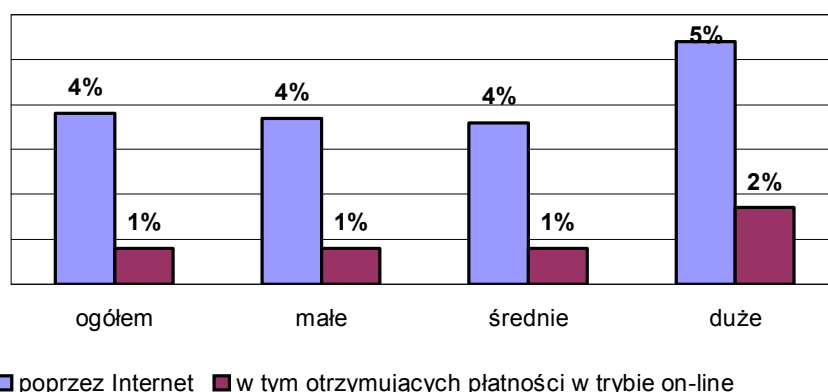
Wykres 25. Przedsiębiorstwa dokonujące zakupów przez Internet, w tym płacące za zamówienia w trybie on-line według wielkości (styczeń 2003 r.)

4.5. Przedsiębiorstwa dokonujące sprzedaży przez Internet w 2003 r.

Wśród zbadanych przedsiębiorstw sprzedaż przez Internet kształtowała się na poziomie **4%**, z czego z tej formy sprzedaży korzystało **5%** przedsiębiorstw dużych oraz **4%** przedsiębiorstw małych i średnich. Płatności w trybie on-line za sprzedaż przez Internet otrzymało **1%** przedsiębiorstw małych i średnich oraz **2%** przedsiębiorstw dużych.

Wykres 26. Przedsiębiorstwa dokonujące sprzedaży przez Internet, w tym otrzymujące płatności w trybie on-line według wielkości (styczeń 2003 r.)

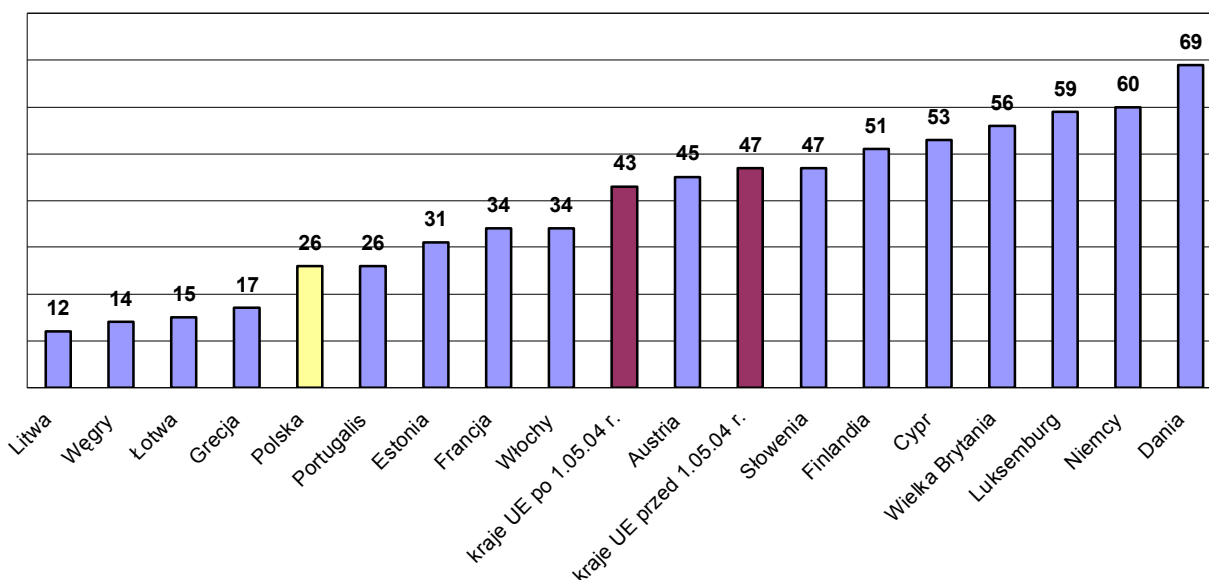

5. Porównanie poziomu niektórych wskaźników społeczeństwa informacyjnego w krajach Unii Europejskiej²

5.1. Dostęp do Internetu w gospodarstwach domowych

Najwyższy wskaźnik dostępu do Internetu w domu odnotowano wśród gospodarstw domowych w Danii (**69%**), natomiast najniższy – na Litwie (**12%**). Poziom dostępu do Internetu w polskich gospodarstwach domowych (**26%**) jest niższy od średniego w UE, który wynosi (**43%**).

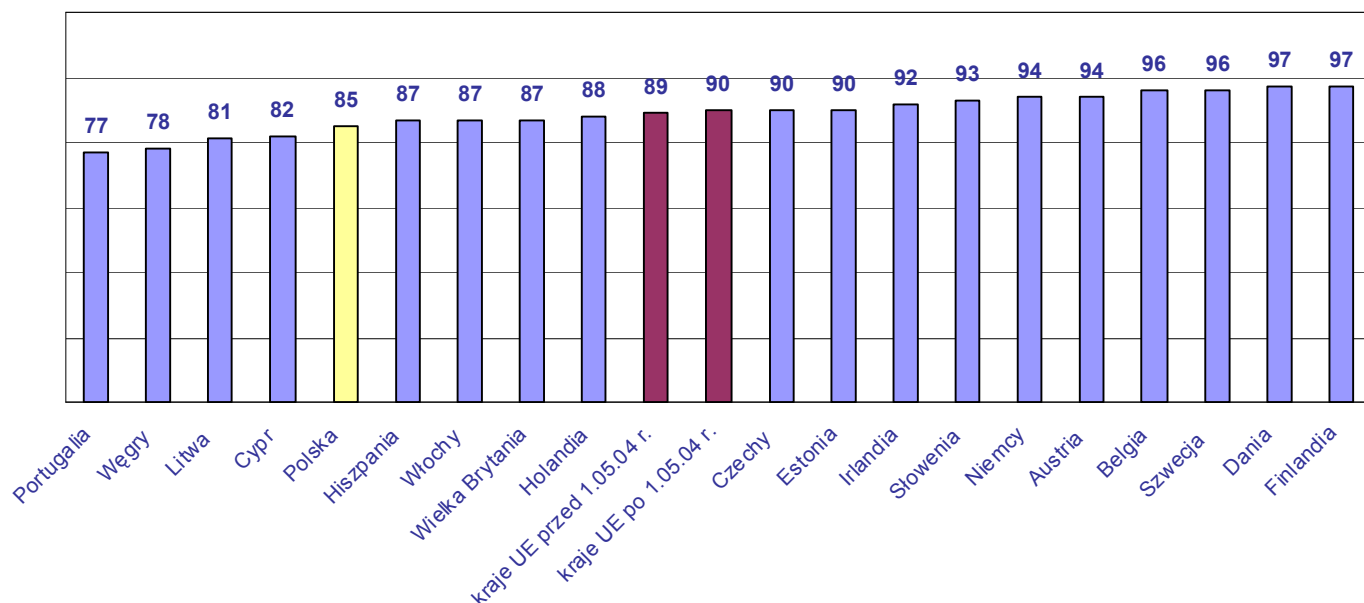
Wykres 27. Odsetek gospodarstw domowych z dostępem do Internetu w domu w 2004 r. (%)

5.2. Dostęp do Internetu w przedsiębiorstwach

Poziom dostępu do Internetu w przedsiębiorstwach krajów UE jest bardziej wyrównany niż w przypadku gospodarstw domowych i waha się od **77%** w Portugalii do **97%** w Danii i Finlandii, a w Polsce **85%** - nie odbiega znacząco od średniej europejskiej (**89%**)

Wykres 28. Odsetek przedsiębiorstw z dostępem do Internetu w 2004 r. (%)

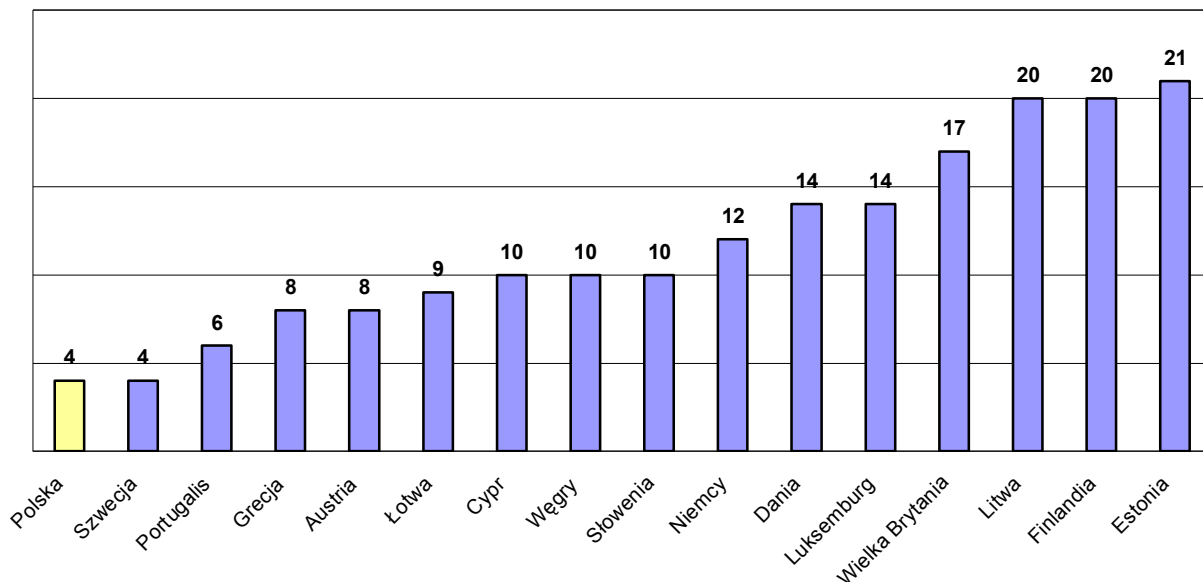

² Dane prezentowane poniżej dotyczą krajów UE, które dostarczyły do Eurostatu wyniki swoich badań do dnia 27 stycznia 2005 r.

5.3. Korzystanie z Internetu w celach szkoleniowych wśród osób indywidualnych

Korzystanie z Internetu w celu zdobycia wykształcenia w ramach systemu edukacji (szkoły, uniwersytety) jest najbardziej rozpowszechnione wśród mieszkańców Estonii (**21%**) oraz Litwy i Finlandii (po **20%**). Taka forma nabywania wiedzy nie jest jeszcze zbyt rozwinięta w Polsce, gdyż korzysta z niej zaledwie **4%** osób indywidualnych.

Wykres 29. Odsetek osób korzystających z Internetu w celu zdobycia wykształcenia w ramach systemu edukacji (szkoły, uniwersytety) w ciągu 3 miesięcy poprzedzających badanie (%)

5.4. Przedsiębiorstwa wykorzystujące Internet w celach szkoleniowych

Polskie przedsiębiorstwa bardzo szeroko wykorzystują Internet do szkolenia swoich pracowników (**36%**). Większy odsetek przedsiębiorstw korzystających z Internetu w tym celu zanotowano na Cyprze (**49%**) i na Litwie (**48%**).

Wykres 29. Odsetek przedsiębiorstw wykorzystujących Internet w celach szkoleniowych w 2004 r. (%)

